

**Bijlage 10: Quicksan flora en fauna deelgebied 'De Es',
AGEL adviseurs, januari 2009**

Quik scan Flora en Fauna

Plangebied De Es te Sleeuwijk

Opdrachtgever : Woonlinie en Meander
Postbus 51
4285 ZH WOUDRICHEM

Projectnummer : 20080158

Status rapport : Definitief

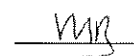
Datum : 23 januari 2009

Opgesteld door : F.A.A Dierks

Gecontroleerd door : ing. G. Moret

Voor akkoord : drs. ing. M.G.A van den Brink

Paraaf :

Versie nr.	Datum	Omschrijving	Opgesteld door	Gecontroleerd door
Definitief 01	23-01-2009	Definitief 01 plangebied De Es te Sleeuwijk	F.A.A. Dierks	ing. G. Moret

INHOUD	blz.
1 INLEIDING	2
1.1 Aanleiding en doel	2
1.2 Aanpak quick scan	2
1.2.1 Bronnenonderzoek	2
1.2.2 Terreinbezoek	2
1.3 Het plangebied	3
1.4 Voorgenomen ingreep	3
2 WETTELIJK KADER	4
2.1 Flora- en Faunawet	4
2.2 Algemene Maatregel van Bestuur	5
2.3 Natuurbeschermingswet	6
2.4 Ecologische Hoofdstructuur	6
3 RESULTATEN	7
3.1 Bronnenonderzoek	7
3.1.1 Beschermde gebieden	7
3.1.2 Beschermde soorten in de plangebieden zelf en in de directe omgeving	7
3.2 Veldonderzoek	8
3.2.1 Foto's plangebied De Es	8
3.3 Effecten van de ingreep	9
4 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	11
4.1 Volledigheid van het onderzoek	11
4.2 Conclusies	11
4.3 Vrijstellingen en ontheffingen	11

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding en doel

In opdracht van Woonlinie is door AGEL adviseurs een quick scan in het kader van de Flora- en faunawet uitgevoerd ten behoeve van een bestemmingsplanprocedure te Sleeuwijk.

De wijziging in het bestemmingsplan bestaat uit een tweetal deelgebieden. Deelgebied Transvaal/Eikenlaan zal worden voorzien in een woon-zorgcomplex, een winkelcentrum met bovenliggende appartementen en grondgeboden woningen. De huidige bestemming bestaat uit grasland.

Deelgebied De Es is gelegen binnen de bebouwde kom van het dorp Sleeuwijk. Het betreft het winkelcentrum De Es. Een deel van de bedrijvigheid wordt verplaatst naar het gebied Transvaal/Eikenlaan, waardoor ruimte ontstaat voor herontwikkeling/revitalisering.

Voor de realisatie van de boven genoemde ontwikkelingen dient een bestemmingsplan procedure gevolgd te worden. Bij de uitvoering van de voorgenomen sloop en bouw zal rekening moeten worden gehouden met het huidige voorkomen van op grond van de Flora- en faunawet beschermde soorten. Als de voorgenomen ingreep naar verwachting leidt tot het overtreden van verbodsbepalingen betreffende beschermde soorten, zal vrijstelling of ontheffing ex artikel 75 van de Flora- en faunawet moeten worden verkregen. Bovendien dient rekening te worden gehouden met eventuele effecten op beschermde natuurgebieden.

De voorliggende rapportage beschrijft de resultaten van een quick scan naar beschermde soorten. Deze resultaten kunnen dienst doen bij de onderbouwing van de eventuele ontheffingsaanvraag ex artikel 75 in het kader van de Flora- en faunawet.

De quick scan betreft een beoordeling van de huidige aanwezigheid van beschermde soorten planten en dieren in het plangebied en de directe omgeving en de te verwachten effecten van de voorgenomen ingreep op beschermde soorten en gebieden. De quick scan vindt plaats op grond van bronnenonderzoek en terreinbezoeken. De quick scan is een momentopname op basis van best professional judgement en kan slechts in beperkte mate uitsluitsel geven over de afwezigheid van soorten.

De quick scan betreft geen volledige veldinventarisatie. Een veldinventarisatie omvat verscheidene opnamerondes die seizoensgebonden zijn en volgens standaardmethoden worden uitgevoerd.

1.2 Aanpak quick scan

1.2.1 Bronnenonderzoek

Het bronnenonderzoek gaat uit van bestaande en beschikbare gegevens. Voor een actueel overzicht van beschermde soorten die in de regio voorkomen, is het Natuurloket op internet (www.natuurloket.nl) bezocht.

1.2.2 Terreinbezoek

Het plangebied is op 1 augustus 2008 bezocht. Tijdens het terreinbezoek is zoveel mogelijk concrete informatie verzameld met betrekking tot de aan- of afwezigheid van beschermde soorten (zicht- en geluidswaarnemingen, sporenonderzoek naar de aanwezigheid van pootafdrukken, nesten, holen, uitwerpselen, haren, etc.). Op basis van terreinkenmerken is beoordeeld of het terrein geschikt is voor de in de regio voorkomende beschermde soorten.

1.3 Het plangebied

Plangebied De Es betreft een winkelcentrum met bijhorende parkeervoorzieningen en ontsluitingswegen. De overige bebouwing in het plangebied bestaat uit een kerk en woningbouw. De rest van het plangebied bestrijkt een openbaar park. De grootte van het plangebied bedraagt circa 30.000 m².

Afbeelding 1.3: Uitsnede Topografische kaart, plangebieden rood omkadert (bron: kadaster.nl)

1.4 Voorgenomen ingreep

De effecten op beschermde soorten zijn beoordeeld op basis van de voorgenomen ingreep. Uitgangspunt en hiervoor zijn:

- Slopen van huidige bebouwing;
- Bouwrijp maken van het terrein;
- Realiseren van infrastructuur;
- Bouwen van nieuwe wooneenheden en bijhorende voorzieningen.

2 WETTELIJK KADER

In dit hoofdstuk wordt in het kort het wettelijk kader en de toepassing op ruimtelijke ingrepen beschreven. De bescherming van natuur in Nederland is vastgelegd in nationale wetgeving. De nationale wetgeving is Nederlandse implementatie van de belangrijkste Europese wetgevingselementen, de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. Hierin wordt een onderscheid gemaakt tussen soortenbescherming en gebiedsbescherming. Soortenbescherming en gebiedsbescherming staan grotendeels los van elkaar en hebben ieder hun eigen werking. De soortenbescherming is in Nederland verankerd in de Flora- en faunawet (2002), de gebiedsbescherming in de Natuurbeschermingswet 1998. In het kader van de soortenbescherming wordt een onderscheid gemaakt tussen verbodsbepalingen, waarvan vrijstelling of ontheffing kan worden verkregen, en de zorgplicht, die te allen tijde geldt.

2.1 Flora- en Faunawet

De bescherming van dier- en plantensoorten is sinds 1 april 2002 in de Flora- en faunawet geregeld. Het doel van de Flora- en faunawet is het instandhouden en beschermen van in het wild voorkomende planten- en diersoorten. De Flora- en faunawet kent zowel verbodsbepalingen als een zorgplicht. De verbodsbepalingen zijn gebaseerd op het 'nee, tenzij principe'. Dat betekent dat alle schadelijke handelingen ten aanzien van beschermde planten- en diersoorten in principe verboden zijn. Voor verschillende categorieën soorten en verschillende activiteiten zijn vrijstellingen of ontheffingen van deze verbodsbepalingen mogelijk. Hiervoor gelden verschillende voorwaarden (zie onder). Naast de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet geldt de zorgplicht ten aanzien van alle in het wild levende dieren en planten en hun leefomgeving (zie kader). De zorgplicht geldt altijd, voor iedereen en in alle gevallen.

Verbodsbepalingen volgens de Flora- en faunawet

Verboden handelingen met betrekking tot beschermde planten:

Artikel 8: Het plukken, verzamelen, afsnijden, vernielen, beschadigen, ontwortelen of op een andere manier van de groeiplaats verwijderen van planten.

Artikel 13: Het vervoeren en onder zich hebben (in verband met verplaatsen) van planten.

Verboden handelingen met betrekking tot beschermde dieren:

Artikel 9: Het doden, verwonden, vangen of bemachtigen van dieren. Het met het oog van bovenstaande doelen opsporen van dieren.

Artikel 10: Het opzettelijk verontrusten van dieren.

Artikel 11: Het beschadigen, vernielen, uithalen, wegnemen, verstoren van nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren;

Artikel 13: Het vervoeren en onder zich hebben (in verband met verplaatsen) van dieren.

Zorgplicht volgens de Flora- en faunawet

- artikel 2:
1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving.
  2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voorzover zulks in redelijkheid kan worden gevergd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voorzover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

2.2 Algemene Maatregel van Bestuur

De Minister van LNV heeft door middel van een Algemene Maatregel van Bestuur de regelgeving rond de Flora- en faunawet aangepast, zodat de werking van de wet eenvoudiger wordt. Het belangrijkste gevolg is dat de procedures bij ruimtelijke ingrepen en bij bestendig gebruik en beheer aanzienlijk eenvoudiger worden, aangezien voor de meest algemene soorten er een vrijstelling van de verbodsbepalingen komt (voor onder meer ruimtelijke ingrepen en bestendig gebruik en beheer). De interpretatie van een aantal artikelen is, onder meer door het ontbreken van jurisprudentie, nog niet op alle punten geheel helder. Bij het toepassen van de Flora- en faunawet wordt voortaan een onderscheid gemaakt in drie categorieën van beschermde soorten:

1. De algemene beschermde soorten waarvoor ten aanzien van activiteiten in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en bestendig gebruik en beheer een vrijstelling zonder nadere voorwaarden geldt. Ontheffing ten behoeve van andere activiteiten kan worden verleend voor het verjagen, verontrusten, verstoren en onopzettelijk doden van deze groep soorten, mits de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is. De zorgplicht blijft van kracht.
2. De bedreigde beschermde soorten: voor een aantal soorten planten en dieren geldt een strikter beschermingsregime. Omdat ze in Nederland als bedreigd worden beschouwd. Vrijstelling geldt als op basis van een goedgekeurde gedragscode wordt gewerkt. Ontheffing kan worden verleend als geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort.
3. De strikt beschermde soorten: alle vogelsoorten alsmede plant- en diersoorten die vermeld staan in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn of bij Algemene Maatregel van Bestuur zijn aangewezen als bedreigde soorten (genoemd in Bijlage 1 van het betreffende besluit). Voor verstoring (met wezenlijke invloed) van deze soorten kan geen vrijstelling of ontheffing worden verkregen. Voor bestendig gebruik en beheer geldt ook voor deze soorten een vrijstelling ten aanzien van de verbodsbepalingen in artikelen 8, 9, 11 en 12, mits men werkt op basis van een door de minister goed gekeurde gedragscode. Voor het overtreden van verbodsbepalingen bij ruimtelijke ingrepen is altijd een ontheffing op grond van artikel 75 van de Flora- en faunawet noodzakelijk. Ontheffing kan alleen worden verleend als er geen andere bevredigende oplossing voorhanden is, er sprake is van een in de wet genoemde reden van openbaar belang en er geen afbreuk worden gedaan aan de gunstige

staat van instandhouding van de soort. Een compensatieplan, waarin wordt aangegeven hoe schade aan een soort wordt voorkomen, dan wel wordt gecompenseerd, is doorgaans vereist.

Daarnaast is er een kleine categorie van zeldzame soorten die op Bijlage II van de Habitatrichtlijn voorkomen, maar niet beschermd zijn op grond van de Flora- en faunawet. Derhalve bestaat er geen noodzaak of mogelijkheid ontheffing aan te vragen voor ingrepen die deze soorten kunnen beïnvloeden. Deze soorten zijn echter (strikt) beschermd in de Speciale Beschermingszones, die ten behoeve van deze soorten zijn ingesteld. Voor het plegen van ingrepen in zulke gebieden geldt altijd het afwegingskader van de Habitatrichtlijn.

2.3 Natuurbeschermingswet

De nieuwe Natuurbeschermingswet (1998) is sinds eind 2005 van kracht. Middels deze wet zijn verschillende gebieden in Nederland beschermd vanwege de voorkomende natuur. Het doel van de Natuurbeschermingswet is het beschermen en instandhouden van bijzondere gebieden in Nederland. De beschermde gebieden die onder de Europese Habitat- en Vogelrichtlijn (Natura 2000) zijn aangewezen vallen nu onder de Natuurbeschermingswet.

Indien een plan negatieve gevolgen heeft (kan hebben) is een vergunning noodzakelijk. Hierbij geldt het "nee tenzij" principe. Ook als de ingreep in de omgeving van een beschermd gebied plaatsvindt moet de "externe werking" onderzocht worden.

Aan het verkrijgen van een vergunning zijn allerlei eisen gesteld. De komende tijd zal per gebied een beheerplan worden opgesteld waarin wordt opgenomen welke handelingen zonder vergunning kunnen worden uitgevoerd. Dit zal geen uitputtende lijst zijn. Staat de handeling niet op de lijst dan en kan er mogelijk negatief effect optreden dan is altijd een vergunning nodig. Het al dan niet verkrijgen van een vergunning is aan allerlei spelregels gebonden en wordt per geval beoordeeld.

2.4 Ecologische Hoofdstructuur

De Planologische Kernbeslissing (PKB) Structuurschema Groene Ruimte (LNV, 1993) bevat de doelstellingen, de hoofdlijnen en de belangrijkste maatregelen van het nationaal ruimtelijk beleid voor land- en tuinbouw, natuur, landschap, cultuurhistorie, openluchtrecreatie, bosbouw en visserij. Onderdeel hiervan is de ecologische hoofdstructuur (EHS), geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan (1990), welke bestaat uit een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen natuurgebieden verbonden door verbindingszones. De begrenzing van de EHS is een provinciale taak. De provinciale ecologische hoofdstructuur (PEHS) is in het streekplan van de provincie opgenomen; ruimtelijke plannen van gemeenten worden hieraan getoetst. De PEHS is de afgelopen jaren in gebiedsplannen nader begrensd (op perceelsniveau), waarbij per begrensde eenheid natuurdoeltypen zijn aangewezen. Een voorwaarde voor het behoud van de EHS is dat de bestaande bodemkundige en waterhuishoudkundige situatie gehandhaafd wordt. Aantasting is uitsluitend mogelijk in geval van een zwaarwegend maatschappelijk belang. Bij aantasting van de EHS is het compensatiebeginsel van toepassing. Dat betekent dat verloren gegane natuur- en landschapswaarden en recreatieve waarden elders moeten worden gecompenseerd, zodat per saldo geen kwaliteitsverlies optreedt.

3 RESULTATEN

3.1 Bronnenonderzoek

3.1.1 Beschermde gebieden

De plangebied maak geen deel uit van een gebied dat is beschermd middels de Natuurbeschermingswet.

In de nabijheid van het plangebied liggen geen middels de Natuurbeschermingswet beschermde gebieden.

3.1.2 Beschermde soorten in de plangebieden zelf en in de directe omgeving

Plangebied De Es ligt in kilometerhok: x: 124 / y: 425.

Een eerste indruk van mogelijk aanwezige beschermde soorten geeft het Natuurloket (www.natuurloket.nl zie tabel 3.1). Deze indruk moet op de juiste manier geïnterpreteerd worden.

Het plangebied omvat slechts een deel van het kilometerhok, de gegevens geven niet meer aan dan de soorten die in de directe omgeving aangetroffen zijn. Over het algemeen geldt dat deze gegevens zeker niet volledig zijn.

Tabel 3.1. *Rapportage Natuurloket voor kilometerhok x: 124 / y: 425.*
(FF = Flora-en faunawet (categorieën 1, 2, 3); H/V = Habitatrichtlijn / Vogelrichtlijn; RL = Rode lijst).(Natuurloket, 15 oktober 2007)

Soortgroep	FF1	FF2/3	H/V	RL	Volledigheid	Detail	Actualiteit
Vaatplanten	3			10	goed	-	1991-2006
Mossen	n.v.t.	n.v.t.	0	0	slecht		1996-2006
Korstmossen	n.v.t.	n.v.t.			niet onderzocht		1991-2006
Paddenstoelen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.		slecht		1991-2006
Zoogdieren	2				slecht	26-50%	1996-2006
Broedvogels					niet onderzocht		1995-2006
Watervogels		40	27		goed	0%	'96/'97-'03/'04
Reptielen					niet onderzocht		1992-2006
Amfibieën	5	1	1	0	goed	51-100%	1992-2006
Vissen	0	1	1	0	goed	0%	1992-2006
Dagvlinders					goed	51-100%	1995-2006
Nachtvlinders	n.v.t.	n.v.t.		n.v.t.	redelijk		1980-2005
Libellen				1	goed	51-100%	1992-2006
Sprinkhanen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.		redelijk		1992-2006
Overige ongewervelden					slecht		1992-2006

Het Natuurloket geeft aan dat het betreffende kilometerhok, op een aantal soortgroepen na, goed is onderzocht

Gegevens zijn niet opgevraagd en ook de verschillende verspreidingsatlassen zijn voor deze quick scan niet geraadpleegd. Gelet op de kleinschaligheid van het project en het bij de verspreidingsatlassen veelal om oudere (vaak verouderde) gegevens gaat is het beeld voor veel soortgroepen niet volledig en slechts zeer beperkt van toepassing op de ontwikkelingslocatie. Vanzelfsprekend is met de het voorkomen van de soortgroepen tijdens het veldonderzoek rekening gehouden.

De meeste atlassen gaan uit van een gegevens die op uurhok (5 x 5 km) zijn verzameld. Het onderzoeksgebied vormt slechts een fractie van het oppervlak van het uurhok. Kortom met de verspreidingsgegevens uit de diverse atlassen zou een beeld worden gegeven kunnen worden van de onderzoekslocatie maar dit beeld heeft gelet op de beperkte omvang van de onderzoekslocatie geen toegevoegde waarde voor het onderzoek.

3.2 Veldonderzoek

Het veldonderzoek heeft plaatsgevonden op 1 augustus 2008. Hierbij is vooral de interpretatie van het mogelijk voorkomen van soorten aan de hand van het biotoop bepalend geweest. Enkel foto's van de locatie en omgeving zijn hieronder weergegeven.

3.2.1 Foto's plangebied De Es

Foto 1

Foto 2

Foto 3

Foto 4

Algemeen/flora

Plangebied De Es is in zijn geheel gelegen in een stedelijk gebied. Voorkomende flora zijn gecultiveerde beplanting en bomen gelegen in openbaar groen en particulieren tuinen.

Op het plangebied zijn, gezien de quick scan gegevens, bodemsoort, ligging en gebruiksfunctie, geen beschermde, wilde planten aanwezig of te verwachten.

Reptielen

Het huidige gebruik, de ligging in de bebouwde kom van Sleeuwijk en de afwezigheid van dekkingbiedende vegetatie maakt het gebied voor reptielen ongeschikt. Er zijn dan ook geen reptielen te verwachten binnen het plangebied.

Amfibieën

Voor amfibieën heeft het gebied niets te bieden. Het overgrote deel van het land is ongeschikt voor deze diergroep. Er is geen water aanwezig dat kan dienen als voortplantingsbiotoop.

zoogdieren

Tijdens het veldonderzoek zijn geen sporen van zoogdieren gevonden. Voor de meeste soorten zoogdieren heeft dit plangebied niets te bieden.

De aanwezige bebouwing is niet geschikt voor het aanwezig zijn van vleermuizen.

Vogels

De bomen en struiken kunnen min of meer als vaste verblijfplaats voor vogels dienen. Tijdens het veldbezoek zijn er geen vogels en/of nesten aangetroffen.

Vissen

Er is geen open water en dus zijn er geen vissen aanwezig.

Overige beschermde soorten

Er zijn geen andere beschermde soorten waargenomen of te verwachten.

3.3 Effecten van de ingreep

Gebieden

In de omgeving liggen geen beschermde gebieden, zodat hierop als gevolg van de ontwikkeling geen effecten te verwachten zijn. Het gaat om een ingreep in de kern van Sleeuwijk zodat er geen verstoring valt te verwachten.

Zoogdieren

Het gebied biedt geen onderdak aan zoogdieren. Mogelijk te verwachten mollen of muizen vallen overigens onder categorie 1 van de Flora- en faunawet. Voor deze categorie geldt een algehele vrijstelling voor ruimtelijke ingrepen.

Vogels

Op het terrein kunnen mogelijk broedvogels aanwezig zijn (struiken en bomen). Alle inheemse vogels zijn beschermd door de Flora- en faunawet. Verstoring van broedende vogels en hun verblijfplaatsen (nesten) is verboden. De verstoring is te vermijden door buiten het broedseizoen te rooien.

Quick scan Flora en Fauna
Woonlinie en Meander
Plangebied De Es te Sleeuwijk

20080158
januari 2009
blad 10

Overige soorten

Voor beschermde amfibieën, vissen, reptielen, ongewervelden en planten heeft het plangebied geen betekenis. Er zijn derhalve geen effecten op deze soorten te verwachten.

---

4 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

4.1 Volledigheid van het onderzoek

Het beeld dat uit het onderzoek is gekomen vormt voldoende basis om gefundeerde uitspraken te doen over de gevolgen van de voorgenomen ingreep voor beschermde soorten en gebieden.

4.2 Conclusies

De voorgenomen ingreep zal geen negatieve dan wel te verwaarlozen effecten hebben op beschermde gebieden.

Werkzaamheden in het kader van de voorgenomen ingreep zullen leiden tot beschadiging of vernietiging van mogelijke verblijfplaatsen en/of verstoring (met wezenlijke invloed) van beschermde soorten. Voor deze soorten geldt een algehele vrijstelling voor ruimtelijke ingrepen. Wel geldt altijd de zorgplicht.

Voor andere aangetroffen soorten zijn geen effecten te verwachten.

4.3 Vrijstellingen en ontheffingen

Ten aanzien van de categorie 1 soorten geldt een algehele vrijstelling voor ruimtelijke ingrepen. Een ontheffing is niet nodig.